

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
MINISTRY OF CULTURE
ΚΡΑΤΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
STATE MUSEUM OF CONTEMPORARY ART

biennále: 2

Thessaloniki Biennale of Contemporary Art

2^η ΜΠΙΕΝΑΛΕ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

«Πράξις: Τέχνη σε αβέβαιους καιρούς»

24 Μαΐου- 27 Σεπτεμβρίου 2009

**Περισσότεροι από 150 καλλιτέχνες/ 39 χώρες/ 12 φορείς της πόλης/ 28 χώροι/
12 εκθέσεις-δράσεις**

«Πράξις: Τέχνη σε αβέβαιους καιρούς» είναι το θέμα της φετινής 2^{ης} Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης, που διοργανώνει το Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης από 24 Μαΐου- 27 Σεπτεμβρίου 2009, με την υποστήριξη του Υπουργείου Πολιτισμού. Την επιμέλεια με γενικό θέμα **‘Πράξις: Τέχνη σε αβέβαιους καιρούς’** συνυπογράφουν οι **Bisi Silva** από τη Νιγηρία (Διευθύντρια του Κέντρου Σύγχρονης Τέχνης στο Λάγος), η **Gabriela Salgado** (Επιμελήτρια Δημοσίων Προγραμμάτων στην Tate Modern και Ανεξάρτητη Επιμελήτρια) από την Αργεντινή και η **Συραγώ Τσιάρα**, διευθύντρια του Κέντρου Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης.

Στο βιβλίο του με τον προκλητικό τίτλο **«Μετά τη θεωρία»**, ο Άγγλος θεωρητικός **Terry Eagleton** επιχειρηματολογεί όχι για το θάνατο της θεωρίας, αλλά για τον επαναπροσδιορισμό των στόχων και των πεδίων έρευνάς της. Θα μπορούσε ενδεχομένως αυτή η εποχή της αβεβαιότητας να αποτελέσει την κατάλληλη στιγμή για την αναθεώρηση της εγγενούς αξίας της καλλιτεχνικής πρακτικής; Την κατάλληλη στιγμή για τη διερεύνηση της τέχνης ως προνομιακού πεδίου ελεύθερης σχετικά έκφρασης ιδεών και σκέψεων και εναλλακτικής θεώρησης του κόσμου και του κοινωνικού περιβάλλοντος; Μιας τέχνης που επανέρχεται στη ζωή, στην **Πράξη**, στη δημιουργική δραστηριότητα που συμβάλλει στη διαμόρφωση πολιτικής άποψης και στο νέο τρόπο σκέψης και ύπαρξης. Σύμφωνα με την αρχαία κινεζική φιλοσοφία, επανάσταση είναι η επανευθυγράμμιση με την τάξη του κόσμου. Μήπως ήρθε η ώρα

για μια αληθινή επανάσταση; Μπορεί η τέχνη να προσφέρει ένα παράθυρο ευκαιρίας στους αβέβαιους αυτούς καιρούς;

Στη σχετική ιστοσελίδα www.thessalonikiennale.gr θα παρουσιάζεται σταδιακά το πλήρες πρόγραμμα εκθέσεων και δράσεων (με ακριβείς ημερομηνίες εγκαινίων και διάρκειας) που θα αναπτυχθούν στα διάφορα σημεία της πόλης με τη συνεργασία πολλών πολιτιστικών φορέων.

ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

«ΠΡΑΞΙΣ: ΤΕΧΝΗ ΣΕ ΑΒΕΒΑΙΟΥΣ ΚΑΙΡΟΥΣ»

57 καλλιτέχνες από Ελλάδα και εξωτερικό θα παρουσιάσουν τα έργα τους στο κεντρικό εικαστικό πρόγραμμα της 2^{ης} Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης. Η επιμέλεια είναι των **Bisi Silva** (βοηθός επιμελητή: Δόμνα Γούναρη), η **Gabriela Salgado** (βοηθός επιμελητή: Αρετή Λεοπούλου) και η **Συραγώ Τσιάρα** (βοηθός επιμελητή: Δόμνα Γούναρη). Τα έργα των καλλιτεχνών θα παρουσιαστούν στους εξής χώρους: **Αποθήκη Γ, Αποθήκη 13, κτίριο παλαιών Ψυγείων και Αντλιοστάσιο στο Λιμάνι Θεσσαλονίκης, Υπαίθριοι Χώροι Λιμανιού, Μπεζεστένι, Βιβλιοπωλείο MIET, Μπαζάρ Χαμάμ, Λουτρά Παράδεισος, Αίθριο Μουσείου Βυζαντινού Πολιτισμού, Αίθριο Αρχαιολογικού Μουσείου Θεσσαλονίκης, Αγιορείτικη Εστία (Μέγαρο Νεδέλκου), Υπαίθριοι Χώροι στην πόλη, Bar-restaurant .ES. Τα εγκαίνια στους συγκεκριμένους χώρους θα πραγματοποιηθούν στις **24 Μαΐου** και το κοινό θα μπορεί να επισκέπτεται τις εκθέσεις μέχρι και τις **27 Σεπτεμβρίου**.**

Οι επιμελήτριες διευκρινίζουν ότι «η 2^η δεύτερη Μπιενάλε αναπτύσσεται ως μία πρόταση διαδρομής στο κέντρο της Θεσσαλονίκης με αφετηρία το λιμάνι και κατεύθυνση προς το ιστορικό και εμπορικό κέντρο της πόλης εντάσσοντας οθωμανικά μνημεία, πλατείες, θεσμικούς και εναλλακτικούς χώρους. Στην ουσία, σχεδιάστηκε ως μία πρόσκληση να ξαναδούμε τις σύνθετες δομές της σύγχρονης πόλης και τα πολιτισμικά της στρώματα με διαφορετικό βλέμμα. Πρόκειται για ένα φιλόδοξο εγχείρημα που δεν επιδιώκει να αναπαράξει στερεοτυπικές δομές μεγάλων διεθνών διοργανώσεων. Ένα πολυδιάστατο πρόγραμμα που οργανώσαμε προκρίνοντας τη συλλογικότητα ως μέθοδο επιμελητικής δράσης. Καλλιτέχνες διαφορετικών γενεών και βαθμού αναγνωρισιμότητας συνυπάρχουν μέσω του έργου τους σ' ένα δημιουργικό διάλογο, σε μία ανοιχτή πλατφόρμα επικοινωνίας. Τα ίδια τα έργα, η ποιότητα, η ωριμότητα και η ειλικρίνεια των προθέσεων τους όρισαν τα κριτήρια

επιλογής μας, χωρίς προειλημμένες αποφάσεις. Μέσα από το βλέμμα των καλλιτεχνών επιχειρούμε να βρούμε εναλλακτικούς τρόπους σήμανσης της σύνθετης εποχής μας, να αμφισβητήσουμε το αδιέξοδο της κρισιμότητας των καιρών και να επαναπροσδιορίσουμε το νόημα της καλλιτεχνικής πράξης».

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

▪ **e-MobiLArt / Έκθεση του European Mobile Lab for Interactive Media Artists**

Διάρκεια: 20 Μαΐου – 10 Ιουνίου

Χώρος: Αποθήκη Β1, Λιμάνι Θεσσαλονίκης

Δεκατρία συμμετοχικά και διαδραστικά έργα παρουσιάζονται στο πλαίσιο του European Mobile Lab for Interactive Media Artists (e-MobiLArt), έργου χρηματοδοτούμενου από την Ε.Ε. που συντονίζεται από το Εργαστήριο Νέων Τεχνολογιών του Τμήματος Επικοινωνίας και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Στόχος του είναι η προώθηση της κινητικότητας και της δημιουργικής συνεργασίας καλλιτεχνών και επιστημόνων, κυρίως από χώρες της Ε.Ε., αλλά και από τρίτες χώρες, για την δημιουργία διαδραστικών έργων τέχνης και εγκαταστάσεων. Στο πλαίσιο αυτό πραγματοποιήθηκαν τρία καλλιτεχνικά εργαστήρια (workshops): Αθήνα (Ελλάδα) Ιούνιος 2008, Ροβανιέμι (Φιλανδία) Αύγουστος 2008 και Βιέννη (Αυστρία) Φεβρουάριος 2009. Τα έργα που προέκυψαν εκτίθενται αρχικά στη 2^η Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης και το Σεπτέμβριο του 2009 θα ταξιδέψουν στην γκαλερί της Ακαδημίας Καλών Τεχνών του Κατοβίτσε της Πολωνίας. Στο έργο e-MobiLArt συμμετέχουν επίσης ως εταίροι το Πανεπιστήμιο Εφαρμοσμένων Τεχνών της Βιέννης στην Αυστρία και το Πανεπιστήμιο της Λαπωνίας στη Φιλανδία. Συνεργαζόμενοι φορείς του έργου είναι το Leonardo/OLATS της Γαλλίας, το Group Haute Ecole ICHEC Saint Louis στο Βέλγιο, το Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης στη Θεσσαλονίκη, η Ακαδημία Καλών Τεχνών του Κατοβίτσε της Πολωνίας και οι εταιρίες λογισμικού Cycling 74 (Η.Π.Α.) και υλικού I-QubeX (Καναδάς). Το πρόγραμμα αυτό υλοποιείται με την συγ-χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης μέσω του προγράμματος CULTURE 2007-13.

Curatorial advisor committee: Annick Bureaud, Nina Czegledy, Christiana Galanopoulou

Committee Honorary member: Roger Malina

Συντονισμός: Laboratory of New Technologies, Department of communication and Media Studies, University of Athens

Άννα Μυκονιάτη, Ιστορικός Τέχνης-Επιμελήτρια Κ.Μ.Σ.Τ

▪ ΦΕΣΤΙΒΑΛ PERFORMANCE

Διάρκεια: 24 – 30 Μαΐου

Χώροι: Ιστορικά Μνημεία της πόλης, Διαδρομή Εκθεσιακών Χώρων Κεντρικού Προγράμματος Μπιενάλε, Ολύμπιον (φουαγιέ-εξωτερικός χώρος), Πλατεία Ναυαρίνου, Πλατεία Αριστοτέλους, Υπαίθριος Χώρος Λευκού Πύργου, Μπαζάρ Χαμάμ, Καμάρα, Bar «Το Σπίτι μου», Bar-restaurant .ES, Bar Partisan, Βιτρίνα καταστήματος, Στάση λεωφορείου και λεωφορείο ΟΑΣΘ, Αγορά (Καπάνι ή Μοδιάνο), Πλατεία Άθωνος, Αμφιθέατρο Αποθήκης 1, φουαγιέ Αποθήκης Δ (masterclasses), πλατεία Ζεύξιδος, Αποθήκη Γ, καφέ σταθμού ΟΣΕ.

30 καλλιτέχνες από Ελλάδα, ΗΠΑ, Πορτογαλία, Δανία, Νιγηρία, Καναδά, Ρουμανία, Πολωνία, Ελβετία, Γερμανία, Κίνα, Ισπανία, Γαλλία και Ιαπωνία συμμετέχουν στο Φεστιβάλ που, ενταγμένο στο παράλληλο πρόγραμμα της 2^{ης} Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης, είναι αφιερωμένο εξ ολοκλήρου στην τέχνη της performance και αποτελεί τόπο συνάντησης Ελλήνων και ξένων καλλιτεχνών, αλλά και θεωρητικών και κριτικών της τέχνης. Στόχος του Φεστιβάλ είναι τόσο η παρουσίαση και προβολή νέων δράσεων όσο και η εξερεύνηση μιας αισθητικής προσέγγισης της καλλιτεχνικής αυτής πρακτικής και έκφρασης. Πέρα από τις live performances και happenings, το Φεστιβάλ θα πλαισιωθεί από μια σειρά δραστηριοτήτων όπως screenings, master classes, τιμητικές εκδηλώσεις και μια ημερίδα που θα αφορά στην έννοια και την εξέλιξη της performance προκειμένου να προκληθεί και να υποκινηθεί η ευαισθητοποίηση του κοινού.

Επιμέλεια Φεστιβάλ: Δημοσθένης Αγραφιώτης-Ειρήνη Παπακωνσταντίνου

▪ Έκθεση «PAINT-ID»

Διάρκεια: 24 Μαΐου – 31 Ιουλίου

Χώρος: Μακεδονικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης

Η έκθεση με τίτλο «**Paint-id**» αποτελεί μια αποτίμηση του ρόλου που διαδραματίζει η ζωγραφική στη σύγχρονη τέχνη. Ο τίτλος «*Paint-id*» θα πρέπει να διαβαστεί τόσο ως

«η ταυτότητα της ζωγραφικής» αλλά και ως το ψυχαναλυτικά ορισμένο, «ζωγραφικό αυτό» (το ζωγραφικό εαυτό) επέκεινα του εγώ. Η έκθεση έχει υπό αυτή την έννοια δύο παραμέτρους: αποτελεί ένα σχόλιο περί της ιστορικά προσδιορισμένης σχέσης της ζωγραφικής εικόνας με την κοινωνία που την παράγει αλλά ταυτόχρονα αποτελεί και μια δια-ιστορική αναφορά στις οντολογικές εκείνες συνθήκες της ανθρώπινης κατάστασης έτσι όπως αυτές γίνονται σημείο κριτικής διαπραγμάτευσης στα σύγχρονα ζωγραφικά έργα τέχνης. Video ergo sum. Το ερώτημα αυτό απευθύνεται σε νέους Έλληνες καλλιτέχνες που εκφράζονται αποκλειστικά ή κυρίως μέσω του ζωγραφικού μέσου.

Επιμέλεια: Ντένης Ζαχαρόπουλος - Σωτήρης Μπαχτετζής

▪ Έκθεση «**ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ / ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΜΝΗΜΗ (DISCLOSURE – UNDERLINED MEMORY)**»

Διάρκεια: 24 Μαΐου – 31 Ιουλίου

Χώρος: Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού

11 σύγχρονοι, Σέρβοι καλλιτέχνες της έκθεσης επιχειρούν να αντιμετωπίσουν διάφορα ζητήματα που αποκαλύπτουν διλήμματα ή αυτοπεποίθηση όταν πρόκειται να ορίσουν την **ταυτότητα** (πολιτισμική, εθνική, προσωπική...) εμπιστευόμενοι μια θέση της οποίας η θεματική αρχή είναι η **μνήμη** ως δημιουργική ορμή. Η επιμελήτρια της έκθεσης Aleksandra Estella Bjelica Mladenovic δίνει στην έκθεση τον τίτλο *Disclosure / Underlined Memory* και τον υπότιτλο *A review of contemporary Serbian art*, ο οποίος εγγυάται τον αντιπροσωπευτικό χαρακτήρα των έργων και των καλλιτεχνών.

Επιμέλεια: Aleksandra Estella Bjelica Mladenovic

Συντονισμός: Θοδωρής Μάρκογλου, Ιστορικός Τέχνης-Επιμελητής Κ.Μ.Σ.Τ.

Σε συνεργασία με το **Πολιτιστικό Κέντρο Βελιγραδίου**.

▪ Έκθεση «**FACE TO FACES (FACE Á FACES)**», σε συνεργασία με το **Μουσείο Φωτογραφίας**

Α' Μέρος: Γαλλικό Ινστιτούτο Θεσσαλονίκης (25 Μαΐου – 14 Ιουλίου)

Β' Μέρος: Μουσείο Φωτογραφίας Θεσσαλονίκης (16 Ιουλίου – 15 Σεπτεμβρίου)

Το σκεπτικό της διεθνούς αυτής ομαδικής έκθεσης σύγχρονης τέχνης είναι η 'διαπολιτισμική' συνομιλία μεταξύ καλλιτεχνών που ζουν ή εργάζονται στη Γαλλία, με καλλιτέχνες από άλλες χώρες, πάνω στο κοινό θεματικό άξονα: **(αυτο)πορτραίτο**. Με απώτερο στόχο να διευρύνει και να διερευνήσει τα όρια μιας απλής ομαδικής-θεματικής έκθεσης, ο αρχικός 'κορμός' της έκθεσης περιοδεύει στον κόσμο, ενώ κάθε φορά που παρουσιάζεται σε μια χώρα, εμπλουτίζεται με τα έργα των καλλιτεχνών του τόπου που την φιλοξενεί. Την επιλογή των έργων υπογράφουν δύο επιμελητές, η επιμελήτρια της περιοδεύουσας έκθεσης και ένας επιμελητής της χώρας που φιλοξενεί την έκθεση.

Στο πρώτο μέρος της έκθεσης με τα *vidéo installation* στο Γαλλικό Ινστιτούτο Θεσσαλονίκης, θα συμμετάσχουν διεθνώς αναγνωρισμένοι Έλληνες και ξένοι καλλιτέχνες, όπως ο **Yann Tomma**, ο **Dominique Lejman**, η **Cécile Hartmann**, η **Orlan**, οι **Μαρία Κλωνάρης-Κατερίνα Θωμαδάκη**, ο **Δημήτρης Τσουμπλέκας**, η **Μαρία Ζερβού**, η **Ευανθία Τσαντίλα** κ.ά. Το δεύτερο τμήμα της έκθεσης στο Μουσείο Φωτογραφίας Θεσσαλονίκης περιλαμβάνει φωτογραφικά έργα 14 σύγχρονων καλλιτεχνών με διεθνή εμπέλεια από το εξωτερικό: **Nan Goldin**, **Suzanne Lafont**, **Philippe Ramette**, **Orlan**, **Kimiko Yoshida**, **Hans Hemmert**, **Alain Bublex**, **Jean Luc Vilmouth**, **Francois Rousseau**, **Yuki Onodera**, **Roman Opalka**, **Yan Tomma**, **Cécile Hartmann**, **Dominique Lejman** σε συνδυασμό με τα έργα σημαντικών σύγχρονων Ελλήνων καλλιτεχνών, όπως η **Χριστίνα Δημητριάδη**, ο **Πάνος Κοκκινιάς**, ο **Μανώλης Μπαμπούσης**, η **Βένια Μπεχράκη**, η **Ελένη Μουζακίτη**, η **Λία Ναλμπαντίδου**, ο **Γιώργος Πρίνος**, ο **Παύλος Φυσάκης**, η **Αθηνά Χρόνη**, η **Ελένη Μαλιγκούρα** κ.ά.

Η έκθεση εντάσσεται στην ευρύτερη δράση με τίτλο *'DIALOGUES D'IMAGES'* (*ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΕΙΚΟΝΩΝ*) και είναι μια πρωτοβουλία της 'CULTURESFRANCE', φορέα του Υπουργείου Πολιτισμού και Υπουργείου Εξωτερικών της Γαλλίας (παλαιότερα γνωστό ως AFAA ή Association Francaise d'Action Artistique).

Επιμέλεια- Συντονισμός: Isabelle de Montfumat & Αγγέλα Γραμματικοπούλου – Culture France

▪ **WORKSHOP ΝΕΩΝ ΚΑΛΙΤΕΧΝΩΝ**

Διάρκεια: Α΄ Φάση: 15 - 21 Ιουνίου Β΄ Φάση: 23 Σεπτεμβρίου – τέλη Οκτωβρίου

Χώρος: Α΄ Φάσης Δήμος Θέρμης, Β΄ Φάση: Artforum Vilka Γκάλερι

Το θέμα του εργαστηρίου νέων καλλιτεχνών είναι «Πολυπολιτισμικότητα: Ίδιος Τόπος-Άλλοι Καιροί» και η βασική ιδέα είναι να δοθεί η ευκαιρία στους συμμετέχοντες καλλιτέχνες να γνωρίσουν την περιοχή του κέντρου της πόλης που οριοθετείται από τις οδούς Εγνατία, Χαλκίων, Μητροπολίτου Γενναδίου και Κασσάνδρου. Πρόκειται για ένα κομμάτι της πόλης που υπήρξε «ζωντανό» καθ' όλη τη διάρκεια της πολύχρονης ιστορίας της και φέρει μνημεία χαρακτηριστικά όλων των πολιτιστικών διαστρωματώσεων της για το οποίο οι καλλιτέχνες θα ενημερωθούν μέσα από επιτόπιες επισκέψεις/ξεναγήσεις, ομιλίες από αρχαιολόγους/ ιστορικούς και σχετική βιβλιογραφία.

Στη συνέχεια θα κληθούν να φιλοτεχνήσουν έργα (ενδεχομένως και επιτόπου παρεμβάσεις στο χώρο) που θα δίνουν τον παλμό της περιοχής που είναι έντονος και ιδιαίτερος αιώνες τώρα. Αναμένεται πως διαφορετικά κομμάτια του τόπου και της ιστορίας του θα κινήσουν την περιέργεια κάθε καλλιτέχνη οπότε η έκθεση που θα προκύψει θα έχει ιδιαίτερο εικαστικό ενδιαφέρον. Στη συνέχεια στη Β΄ Φάση της δράσης τα έργα θα παρουσιαστούν από 23 Σεπτεμβρίου – τέλη Οκτωβρίου, στην Artforum Vilka Γκάλερι.

Συμμετέχουν οι Hamra Abbas (Κουβέιτ), Sanjar Djabbaron (Ουζμπεκιστάν-υπότροφος του Κ.Μ.Σ.Τ.), Claudio Gobbi (Ιταλία), Dylan Graham (Αυστραλία), Jerome Loisy (Γαλλία), Wilfredo Prieto (Κούβα), Bidyut (Bobby) Singha (Ινδία), Yang Yongliang (Κίνα), Ιωάννα (Janis) Ραφαηλίδου, Βασιλική Μάττα.

Επιμέλεια: Άννα Μυκονιάτη, Ιστορικός Τέχνης-Επιμελήτρια Κ.Μ.Σ.Τ.

▪ ELEKTROS

Διάρκεια: 17 Ιουνίου – 30 Αυγούστου

Χώρος: Αποθήκη Β1, Λιμάνι Θεσσαλονίκης

Στην έκθεση θα παρουσιαστεί μεγάλο μέρος της δουλειά του «Elektros» (Μπάμπης Βέκρης) από την τελευταία δεκαετία. Πρόκειται για εγκαταστάσεις στο χώρο, περιβάλλοντα και επιτοίχιες συνθέσεις, στις οποίες η τέχνη συναντά την τεχνολογία μ' έναν ενδιαφέροντα και πρωτότυπο τρόπο

Επιμέλεια- Συντονισμός: Γιάννης Μπόλης, Ιστορικός Τέχνης-Επιμελητής Κ.Μ.Σ.Τ.

▪ Έκθεση «ΠΑΝΟΡΑΜΑ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΧΑΡΑΚΤΙΚΗΣ»

Διάρκεια: 18 Ιουνίου- 12 Σεπτεμβρίου

Χώρος: Κέντρο Πολιτισμού Δήμου Θεσσαλονίκης (περιοχή Άνω Τούμπα)

Περίπου 220 έργα χαρακτηριστικής από 157 καλλιτέχνες περιλαμβάνονται στην έκθεση *Πανόραμα Σύγχρονης Ελληνικής Χαρακτικής*, που φιλοξενήθηκε στο χώρο Τεχνόπολις του Δήμου Αθηναίων το 2008 και που θα μεταφερθεί στο Κέντρο Πολιτισμού του Δήμου Θεσσαλονίκης, στην Άνω Τούμπα, στο πλαίσιο του παράλληλου προγράμματος της 2^{ης} Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης. Πρόκειται για μία συνδιοργάνωση του Κ.Μ.Σ.Τ., του Επιμελητηρίου Εικαστικών Τεχνών Ελλάδας και της Εφορείας Χαρακτικής.

Συντονισμός: Κλεονίκη Χριστοφορίδου, Τμήμα αρχείου και εκδόσεων Κ.Μ.Σ.Τ.

▪ **Έκθεση «1000+1 ΠΡΑΞ(Ε)ΙΣ»**

Διάρκεια: 2 Σεπτεμβρίου-5 Οκτωβρίου

Χώρος: Ινστιτούτο Γκαίτε & Γαλλικό Ινστιτούτο Θεσσαλονίκης

Η έκθεση **1000+1 Πράξε(ι)ς**, στο πλαίσιο του παράλληλου προγράμματος της 2^{ης} Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης, έχει ως στόχο να αναζητήσει τις πράξεις αυτές οι οποίες, δυναμικά ή κυριολεκτικά, μπορούν να μετατρέψουν τον φυσικό χώρο ή να μεταπλάσσουν τις κοινωνικές σχέσεις μέσα από την δημιουργική διαδικασία και τη θεωρία, το θεωρητικό- πολιτικό και κατ' επέκταση κοινωνικό λόγο-έργο σε πράξεις κάθαρσης. Να αναρωτηθεί εάν το εικαστικό έργο είναι μια πράξις διαμαρτυρίας ενάντια στον υλιστικό και οικονομικό ντετερμινισμό. Εάν ο καλλιτέχνης πράττει, εμπορεύεται, συναλλάσσεται, σκέφτεται με βάση την πραγματικότητα που του δημιουργούν, πως την εκλαμβάνει; Ερμηνεύει; Διαχειρίζεται; Και τέλος να αναρωτηθεί εάν το εικαστικό αποτέλεσμα είναι ο επίλογος της διαδικασίας μεταξύ θεωρίας και έργου και πως αυτό μπορεί να ορίζει και να καθορίζει στη συνέχεια την πρόκληση και την πρόσκληση σ' ένα άλλο λόγο.

Οι **καλλιτέχνες** είναι: Jean-Pierre Attal, Παυλίνα Βερούκη, Αγγελική Βαλβή, Μαρία Γλύκα, Ανδρέας Μητρόπουλος, Καίσαρας Βρεττός, Αλέξανδρος Τσαμούρης, Χρυσή Τσιώτα, Χάρις Πάλλας, Patrick Meyer, Φωτεινή Καλλέ & Βικτώρια Καρβούνη, Ράνια Μπέλλου, Sencer Vardaman, Ασπασία Κρισταλά, Γιώργος Κομνηνάκης, Irene Anton, Michael H. Rohde, Olivier Roller, Τάσος Παυλόπουλος.

Επιμέλεια έκθεσης: Δωροθέα Κοντελετζίδου, Ιστορικός τέχνης-Επιμελήτρια

Βοηθός Επιμελήτρια: Ειρήνη Παπακωνσταντίνου, Ιστορικός Τέχνης-Επιμελήτρια
Κ.Μ.Σ.Τ.

▪ **Έκθεση Ελλήνων καλλιτεχνών «ΠΟΛΙΤΙΚΟ- ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ»**

Διάρκεια: 11 Σεπτεμβρίου – 23 Οκτωβρίου

Χώρος: Αποθήκη Β1, Λιμάνι Θεσσαλονίκης

Δεδομένου ότι κάθε κρίση, κάθε κίνηση ενός ανθρώπου είναι μία αλυσίδα στην πολιτική και κοινωνική του δράση το ζητούμενο αυτής της έκθεσης αφορά στον τρόπο με τον οποίο μέσα από έργα καλλιτεχνών διαφαίνεται η πολιτική διάσταση και συνέπεια κάθε προσωπικής επιλογής. Στον τρόπο με τον οποίο η μικροϊστορική ματιά συναντάει την μακροϊστορική και συνενώνονται. Στόχος είναι να διερευνηθούν διαφορετικοί τύποι προσωπικών επιλογών, που αποτελούν μία κοινωνική και πολιτική στάση-επιλογή, που λειτουργούν σαν καθρέφτης της κοινωνίας (π.χ. φύλο, φυλή, έθνος, θρήσκευμα, σεξουαλικότητα, οικολογική συνείδηση και προσωπικότητα). Και αντιστρόφως, να αποτελέσει μία απόπειρα να αφουγκραστούμε την ελληνική εικαστική πραγματικότητα, όπως αυτή διαμορφώνεται μέσα από σειρά πολιτικο-κοινωνικών αλλαγών και γεγονότων, τα οποία επηρεάζουν κάθε έκφανση της προσωπικότητας και της καθημερινότητας των ανθρώπων. Ίσως απλά επειδή πάντα έτσι συμβαίνει σε εποχές αντιμέτωπες με κρίσεις, ρήξεις κι αδιέξοδα.

Επιμέλεια: Αρετή Λεοπούλου & Θοδωρής Μάρκογλου, Ιστορικοί της Τέχνης-Επιμελητές Κ.Μ.Σ.Τ.

« Μπιενάλε πάει...σχολείο!»

Διάρκεια: Α' Φάση μέχρι τον Ιούνιο (λήξη χρονικής χρονιάς)

Β' Φάση το Σεπτέμβριο

Και στη 2^η Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης συνεχίζεται το επιτυχημένο πρόγραμμα «Η Μπιενάλε πάει σχολείο!», που έχει ενταχθεί στο πρόγραμμα «Παιδεία-Πολιτισμός» του Υπουργείου Πολιτισμού και που προβλέπει επισκέψεις στα σχολεία της πόλης και είχε ήδη ξεκινήσει το Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης από την 1^η Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης.

Μέσα από την προβολή ενός προγράμματος ψηφιακών διαφανειών (Power Point) που συνδυάζει το λόγο με την εικόνα, προκαλείται συζήτηση ανάμεσα στους

μαθητές και τους μουσειοπαιδαγωγούς για τις μορφές και τα είδη της σύγχρονης τέχνης, το ρόλο και την αναγκαιότητά της στην καθημερινή μας ζωή, το ιστορικό των διεθνών διοργανώσεων και την καλλιτεχνική δημιουργία ως βιωματική εμπειρία. Στη συνέχεια, επιχειρείται η μύηση των μαθητών και των μαθητριών στον κόσμο των μουσείων αντιπαραβάλλοντας παραδοσιακές μορφές με σύγχρονες και εξηγώντας τη μετάβαση από το μοντέλο του μουσείου – θεματοφύλακα της γνώσης στη σύγχρονη εξωστρεφή αντίληψη για τα μουσεία – χώρους πολιτισμού και ποιοτικής ψυχαγωγίας.

Τη μουσειοπαιδαγωγική ομάδα αποτελούν Ευανθία Βολογιαννίδου (Ιστορικός Τέχνης), Κατερίνα Παρασκευά (Μουσειοπαιδαγωγός), Εύη Παπαβέργου (Ιστορικός Τέχνης, Επιμελήτρια εκθέσεων), Ολυμπία Τσακίριδου (Ιστορικός Τέχνης), Νικολίνα Μανώλη (Απόφοιτος Πλαστικών Τεχνών και Επιστημών της Τέχνης) και Τάνια Βλαχομήτρου (Μουσειολόγος).

Ας σημειωθεί ακόμα ότι στο πλαίσιο της 2^{ης} Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης θα πραγματοποιηθούν ομιλίες- συζητήσεις και άλλες δράσεις που θα ανακοινωθούν σύντομα.

Καλλιτέχνες:

1. A Posteriori - Dominique Fontaine
2. Anxiong Qiu
3. Arrechea Alexandre
4. Attia Kader
5. BeforeLight
6. Bianchini Michel
7. Bieber Jodi
8. Boulos Mark
9. Boyce Sonia
10. Cantor Mircea
11. Capote Joan and Ivan
12. Casco Fredi
13. Chiasera Paolo

14. Chto Delat Group
15. Cruz Diez Carlos
16. Cuenca Lillibeth
17. Darsi Hassan
18. Divaris George (Γιώργος Διβάρης)
19. Eke Bright
20. Ezcurra Maria
21. Fall Samba
22. Ferrari León
23. Francisco Rene
24. Georgieva Alla
25. Gowda Sheila
26. Haaning Jens
27. Haboba Diego
28. Hafez Khaled
29. Jitrik Magdalena
30. Kasmalieva Gulnara & Djumaliev Muratbek
31. Kheirkhah Maria
32. KimSooja
33. La Pocha Nostra-Guillermo Gómez Peña
34. Locke Hew
35. Loizidou Maria
36. Macià Oswaldo
37. Mad for Real-JJ Xi and Cai Yuan
38. Manchot Melanie
39. Marquespenteado Fernando
40. Martinez Cesar
41. McMillan Megan and Murray
42. Meimaroglou Despina (Δέσποινα Μειμάρογλου)
43. Okereke Emeka
44. Packer Amilcar
45. Pahlavuni - Tadevosian Vazgen
46. Parente Leticia
47. Pinto Mauro
48. Qi Sheng
49. Restrepo Jose Alejandro
50. Sargsyan Azad

51. Singha Ngangom Bidyut
52. Sooja Kim
53. Spiliopoulos Marios (Μάριος Σπηλιόπουλος)
54. Taghizadeh Jinoos
55. Von Wedemeyer Clemens, Schweizer Maya
56. Walker and Bromwich
57. Zygouri Mary (Μαίρη Ζυγούρη)

Χορηγοί Επικοινωνίας / Media Partners

